

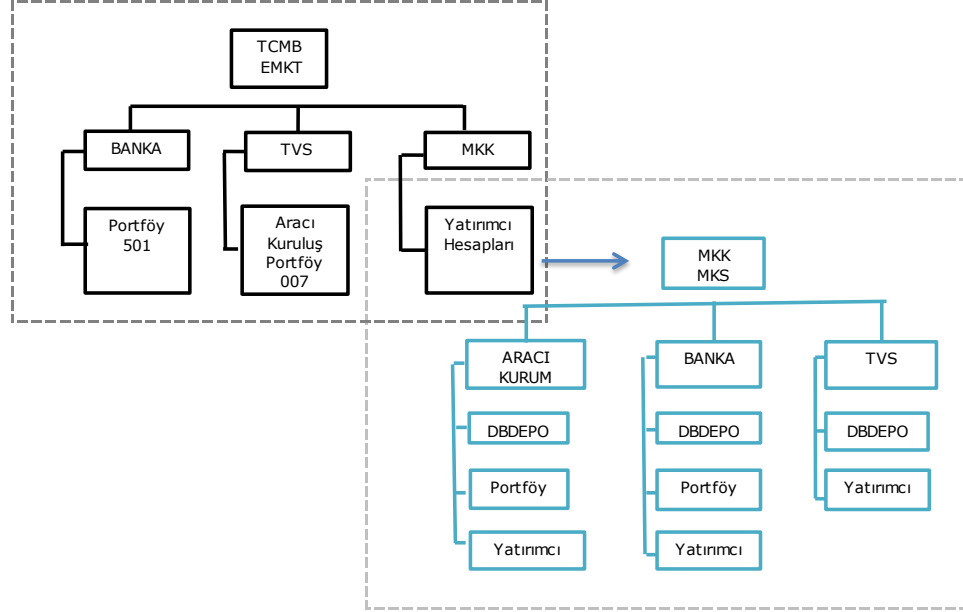
Ek 2 : Uygulama esasları

DEVLET İÇ BORÇLANMA SENETLERİNİN KAYDİLEŞTİRİLEREK HAK SAHİBİ BAZINDA İZLENMESİNE İLİŞKİN MKK UYGULAMA ESASLARI TASLAĞI (VERSİYON 1)

GENEL ESASLAR

- Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBSler) ihracından itfasına kadar TCMB'nin EMKT sisteminde izlenmesine devam edilecektir.
- MKK, EMKT sistemine katılımcı olarak dahil olacak ve müşterilere ait DİBS'lerin hak sahibi bazında takibi için MKS sistemi kullanılacaktır. MKS sistemi nezdinde hak sahibi bazında izlenen bakiye, global olarak EMKT nezdindeki MKK hesabında tutulacaktır.
- EMKT sisteminde bankalar portföy hesaplarını izlemeye devam edebileceklerdir. ancak müşterilerine ait kıymetleri EMKT nezdinde MKK adına açılmış hesaba aktaracaklar, bu aktarımı müteakip hak sahibi bazında işlemleri Merkezi Kaydi Sistem (MKS) nezdinde yürüteceklerdir. Benzer şekilde DİBS'lerini İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'nin (Takasbank) EMKT sistemi nezdindeki hesabında tutan aracı kuruluşların sadece portföylerine ilişkin kıymetlerini bu hesaplarda tutmaya devam etmeleri gerekmekte olup, müşterilerine ait kıymetleri EMKT nezdinde MKK adına açılmış hesaba aktarmaları, bu aktarımı müteakip hak sahibi bazında işlemleri Merkezi Kaydi Sistem (MKS) nezdinde yürütmeleri esastır.
- Müşterileri hesabına DİBS işlemi yapan ve müşterilerine ait DİBS saklama hizmeti veren kuruluşların, MKK üyesi olmaları gerekmektedir. Dileyen kuruluşların MKS'de açılacak portföy hesaplarında kendi portföylerini tutmaları da mümkündür.
- DİBS işlemi yapacak MKK üyeleri EMKT sisteminde MKK şubesi olarak tanımlanacaklardır.

- MKK'nın EMKT nezdindeki hesabına ve bu hesabın MKS ile entegrasyonuna ilişkin yapı aşağıdaki şekilde olacaktır.

- Yatırım fonları, bireysel emeklilik yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının portföy hesapları Takasbank'ın EMKT nezdindeki hesaplarında izlenecektir.
- Erken itfa, kıymet ayrıştırma ve birleştirmesi, değişim ihalesi ile yeniden ihraç işlemleri MKS'de gerçekleştirilmeyecek, bu işlemler EMKT sistemi üzerinde gerçekleştirilecektir.
- MKS nezdinde gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin "MKK İş ve Bilişim Uygulama İlke ve Kurallarına" uyulması gerekmektedir.

ÜYELER TARAFINDAN MKS'YE ERİŞİM

- Üyeler, MKS'de gerçekleştirecekleri işlemleri ilgili ekranlar üzerinden kullanıcıları vasıtasıyla gerçekleştirebilecekleri gibi, MKK tarafından belirlenecek işlemleri MKS'ye sistem entegrasyonu yoluyla bağlanarak da gerçekleştirebileceklerdir.
- MKS'de yapılacak işlemlerde kullanıcıların nitelikli elektronik sertifika kullanmaları ve ilgili işlem için yetkilendirilmiş olmaları gerekmektedir.

MKS HESAP YAPISI

- MKS’de müşteri hesaplarının açılmasında “MKK İş ve Bilişim Uygulama İlke ve Kuralları” uygulanır.
- MKS de kullanılmakta olan mevcut hesap yapısı DİBS’ler için bazı hesap eklemeleri yapılarak kullanılmaya devam edilecektir.

Mevcut hesap yapısına yapılacak eklemeler;

1. **DBDEPO HESABI:** Her üye altında otomatik olarak açılacak, EMKT işlemleri (depo devir gelen ve giden işlemler) için kullanılacak havuz niteliğinde bir hesaptır.
2. **OMNIBUS HESABI:** Yalnızca TCMB üyesi altında açılacak ve EMKT sistemindeki MKK dışındaki kuruluşların depo hesaplarında bulunan DİBS bakiyelerinin kıymet bazında toplu olarak izleneceği bir hesaptır.
3. **FZKBOH HESABI:** Yalnızca TCMB üyesi altında açılacaktır. EMKT sistemi dışında fiziki olarak dolaşımda bulunan kıymetlerin kıymet bazında toplu olarak izleneceği bir hesaptır.

İHRAÇ İŞLEMLERİ

- Hazine tarafından ihraç edilen ve T.C.Merkez Bankası ve Takasbank A.Ş. tarafından belirlenen Devlet İç Borçlanma Senetlerinin ISIN kodları ihale tarihinde EMKT sistemi tarafından gönderilen mesajlar doğrultusunda otomatik olarak MKS’de tanımlanacaktır. MKS’ye tanımlanan ISIN lar A ek tanımı ile izlenecektir.
- İhraç ve ihale işlemleri EMKT sistemi üzerinden yapılmaya devam edilecektir.

MKS -KIYMET TRANSFERİ UYGULAMASI

- MKS’de hesaplar arası ve üyeler arası kıymet transfer işlemlerinde, “MKK İş ve Bilişim Uygulama İlke ve Kuralları” uygulanır.
- Küsüratlı işlem yapılamaz.
- Banka ve aracı kurumlar yatırımcı hesaplarına ilişkin şartlı virman işlemlerini Takasbank-MKK entegre sistemi üzerinden mevcut şartlı virman süreçleri çerçevesinde gerçekleştirebileceklerdir.

MKS- REHİN VE TEMİNAT İŞLEMLERİ

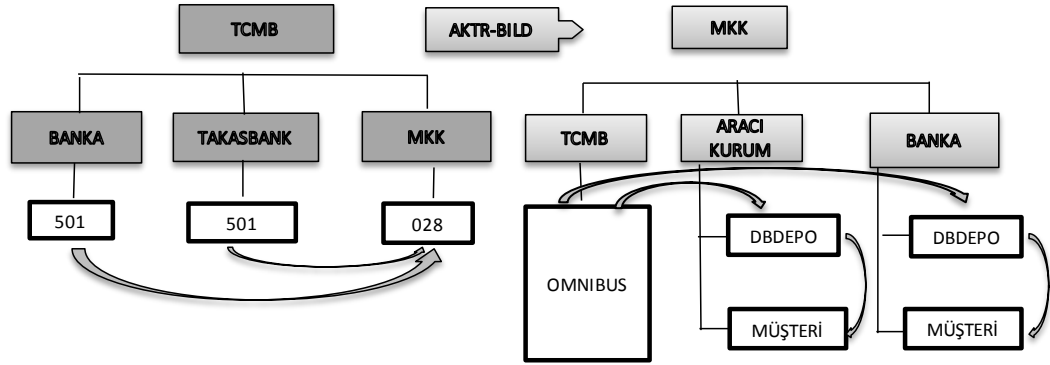
- DİBS’lerin rehni ve teminata verilmesi ilişkin olarak “MKK İş ve Bilişim Uygulama İlke ve Kuralları” uygulanacaktır.

MKS - MÜŞTERİ ALIM SATIM İŞLEMLERİ

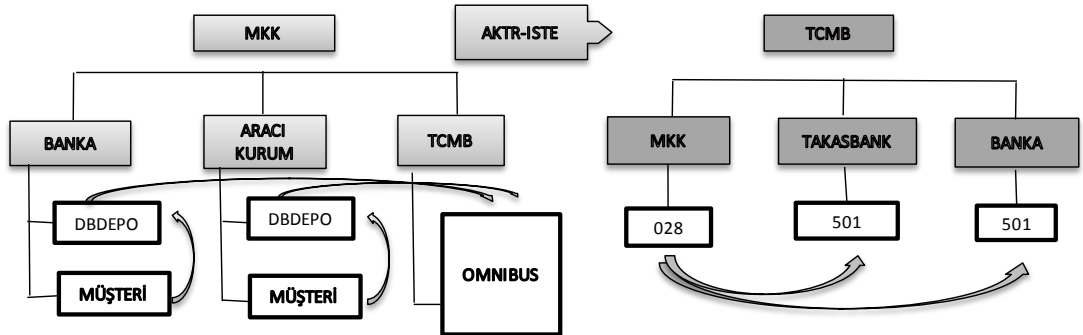
- MKK üyeleri, müşterilerinin alım satım işlemlerini üyenin MKK nezdindeki DBDEPO veya portföy hesabı kullanarak gerçekleştirmesi gerekmektedir. EMKT nezdindeki DİBS'lerin müşteri işlemlerine konu edilmek istenmesi halinde öncelikle MKK nezdindeki DBDEPO hesabına aktarımı gerçekleştirilmelidir.
- MKK üyeleri, müşterilerinin alım satım işlemlerini MKS'de DİBS alım satım modülünü kullanarak gerçekleştireceklerdir.
- Alım satım işlemleri Alım satım işlemleri MKS'de “Borsa”, “İhale” ve”Portföy” işlemleri olarak işlem türüne göre ayrılabilir.
- Alım satım işlemlerinin CSV dosya aktarımı ile MKS'ye bildirimi de mümkündür.
- Alım satım işlemleri mevcut MKS uygulamaları ile paralel olarak raporlanabilir.

MKS-EMKT DEVİR İŞLEMLERİ

- DİBS'lerin konu edildiği işlemlerin bir tarafının müşteri olması durumunda ilgili işlemin MKS'de yapılması esastır.
- EMKT üyesi kurumların MKS nezdindeki işlemlere konu edecekleri DİBS bakiyelerini EMKT nezdinde depo devir işlemleri ile MKK'nın EMKT nezdindeki hesabına şube kodu belirterek aktarmaları gerekmektedir. MKK'nın ilgili hesabına aktarılan bakiye ilgili MKK üyesinin MKS nezdindeki hesabına otomatik olarak aktarılacaktır.

- MKS üyesi kurumların EMKT nezdindeki işlemlere konu edecekleri DİBS bakiyelerini MKS nezdinde depo devir işlemleri ile MKK'nın EMKT nezdindeki hesabından ilgili EMKT katılımcısı hesabına aktarmaları gerekmektedir. MKS'ye iletilen devir talimatı MKK tarafından otomatik olarak EMKT sistemine iletilecek ve aktarım EMKT sisteminde gerçekleştirilecektir.

- EMKT’ye/EMKT’den depo devir işlemlerinde doğrudan müşteri hesabına/hesabından aktarım mümkün olmayacak iki sistem arası geçişlerde mutlaka üyenin DBDEPO hesabı kullanılacaktır.
- Depo devir mesajları ile üyenin MKS’deki DBDEPO hesabına gelen kıymetlerin istenmemesi durumunda, alan üye tarafından, MKS sisteminden iletilecek iade mesajıyla EMKT sisteminde gönderen kurumun gelen mesajda yer alan ilgili şube ve deposuna iadesi gerçekleştirilebilecektir.
- Şube kodu veya depo kodu hatalı olarak MKS’ye iletilen kıymet aktarım mesajları hata alacak ve kıymetler, ilgili üye hesaplarına aktarılamayacak ve gönderen kuruma iade edilecektir.
- Gerçekleştirilen devir işlemleri ve iadeler raporlanabilecektir.

İMKB TAHVİL BONO PİYASASI İŞLEMLERİNİN TAKASI

- İMKB Tahvil Bono Piyasası işlemlerinin takası Takasbank üzerinden gerçekleştirilmeye devam edecektir. Takas işlemlerinde müşteri hesaplarına/hesaplarından hareketler MKS’de gerçekleştirilecektir.

Takas borçlarının kapatılması:

- Aracı Kuruluşların takas borçlarını MKK nezdindeki müşteri veya portföy hesaplarından kapatabilmeleri için borç kapatılacak kıymetlerin EMKT nezdindeki Takasbank hesabına aktarılması zorunludur.
- Aktarım işlemi, MKS’de müşteri hesaplarındaki kıymetlerin önce üyenin MKS’deki DBDEPO hesaplarına alım/satım modülü ile, bu hesaptan da Takasbank’ın EMKT nezdindeki hesabına yapılacak Depo Devir işlemi ile gerçekleştirilir. Üyelerce depo devir işlemi önce EMKT’deki kendi depo hesabına sonra da Takasbank’ın depo hesabına aktarım şeklinde de yapılabilecektir.
- Takasbank hesabına aktarılan kıymetler ile borç kapatma işlemi Takasbank sistemindeki mevcut takas borç kapatma uygulaması doğrultusunda gerçekleştirilir.

Takas alacaklarının alınması:

- Takas alacakları mevcut uygulamada olduğu gibi Aracı Kuruluşların Takasbank sistemindeki serbest hesaplarına aktarılacaktır.
- Aracı kuruluşların takas alacaklarını MKS'deki portföy veya müşteri hesaplarına aktarımı Takasbank sistemi üzerinden doğrudan MKK'nın EMKT sistemindeki ilgili depo hesabına veya önce EMKT'deki kendi depo hesabına daha sonra MKK'nın depo hesabına aktarımı şeklinde gerçekleştirilebilecektir.
- EMKT sistemindeki MKK hesabına gelen kıymetler Aracı Kuruluşların MKS'deki DBDEPO hesaplarına yansıtılacaktır. Müşteri hesaplarına aktarım ise DBDEPO dan alım/satım işlemleri ile yapılacaktır.
- İMKB dışında gerçekleştirilen işlemlerin takası mevcut uygulamada olduğu gibi gerçekleştirilecektir. Ancak bu işlemlerin müşteri adına gerçekleştirilmesi durumunda MKK nezdindeki müşteri hesapları kullanılacaktır.

İTFA VE KUPON ÖDEMESİ İŞLEMLERİ

- İtfa/kupon ödemesi yapılacak kıymetler, ödeme tarihinden bir gün önce EFT kapanışı itibariyle hareketsizleştirilerek MKS içi ve MKS ile EMKT arasındaki hareketleri engellenecektir. Kıymet bakiyeleri hareketsizleştirme ile birlikte sabitlenerek, ödeme için kullanılacak bakiye olarak sistemde tutulur.
- Ödeme günü gün başı itibariyle itfa ödemesi yapılacak kıymete ait bakiyeler sistemden silinir. Kupon ödemesi yapılacak kıymetlerin durumu ise aktif hale getirilir. MKK nezdindeki EMKT üyesi bankaların itfa/kupon ödemesi yapılacak hareketsizleştirilmiş kıymet bakiyeleri, MKK tarafından kurum bazında TCMB'ye bildirilir. TCMB ödeme tarihinde MKK tarafından bildirilmiş bakiyeler üzerinden ödeme tutarlarını Bankaların TIC (EFT) hesaplarına öder.
- EMKT üyesi olmayan aracı kuruluşlara ait itfa/kupon ödemesi yapılacak kıymet bakiyeleri kurum bilgisi içermeksizin toplu olarak TCMB'na bildirilir ve TCMB tarafından itfa/kupon ödemesi toplu olarak MKK'nın Takasbank nezdindeki ilgili işlemler için tanımlanmış hesabına yapılır.

- MKK tarafından aracı kurum bazında itfa/kupon ödeme tutarları hesaplanarak Takasbank'a ödeme talimatı gönderilir ve Takasbank İtfa/kupon bedellerini MKK tarafından gönderilen ödeme talimatlarına göre Aracı Kurumların Takasbank nezdindeki serbest nakit hesaplarına aktarır.
- Döviz ödemeli kıymetlere ait itfa/kupon bedelleri Bankaların TCMB'ye bildirdikleri muhabir banka hesaplarına, aracı kurumların ise Takasbank nezdindeki yabancı para hesaplarına geçilecektir.
- MKK tarafından **HACİZ** ve/veya **İŞTİRAK HACZİ** işlemi uygulanmış hesaplarda bulunan kıymetlere ait ödeme tutarları üyelere ödenir ve ödemenin haciz alt hesabından yapıldığı bilgisi üyelere raporlanır.
- Gerçekleştirilen itfa ve kupon ödeme işlemlerinin üyeler tarafından raporlanması sağlanır.

REPO-TERS REPO İŞLEMLERİ

- Repo - ters repo işlemlerine ilişkin uygulama esasları Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri doğrultusunda belirlenecektir.